

Rapport for prøvegravning ved Sneppevej / Næstved:

Næstved Kommune Lokalplan B17.4-1

Næstved Sogn, Tybjerg Herred, Storstrøms Amt (tild. Præstø); 05.07.07

Næstved Museum j.nr. NÆM 2002:122

Undersøgelsens forhistorie:

Forud for opførelsen af ældreboliger på matr.nr. 14^b, Næstved Markjorder (lokalplan B17.4–1) foretog Næstved Museum en prøvegravning.

Området er beliggende på en sydvest-vendt skråning og de topografiske forhold gjorde det således sandsynligt, at der kunne påtræffes arkæologiske spor. Desuden er der nord for arealet tidligere fremkommet væsentlige gravfund fra jernalderen (sb. 1, 2 og 3), ligesom der flere steder i nærheden er registreret boplads- og gravfund fra flere af oldtidens perioder (sb. 6, 15, 21 og 69).

Topografi:

Området ligger på den sydvestlige del af et højdedrag, og terrænet skrånede mod sydvest fra kote 30 i den nordlige del til kote 23 mod sydvest. Længere mod syd stiger terrænet igen op mod en del af Mogenstrup Ås.

Undergrunden i området består af moræneler, kompakt rødbrunt ler på den østlige del af arealet, mens undergrunden i den vestlige del var mindre hårdt gulbrunt ler iblandet lidt sand. Muldlaget var generelt 30 cm tykt. I den østlige del var der blevet kørt undergrundsjord ud over mulden, så muldlaget i den nordligste del af Søgegrøft I - IV lå under et op til 50 cm tykt opfyldslag og var kraftigt sammenpresset. Undergrunden i den nordligste og højeste del af Søgegrøft IX, X og XI var kraftigt vandførende og grøfterne kom hurtigt til at ligge under vand.

Hele området har tidligere været opdyrket, mens den vestlige del af grunden også har været anvendt som frugtplantage, og henlå med rækker af udlevede frugttræer og tæt brombærkrat.

Målesystem:

Søgegrøfterne blev indmålt med målebånd i forhold til skel og nærliggende huse, og tegnet på en oversigtsplan i 1:1000. Anlægsspor blev indtegnet på planen ud fra målebånd trukket i grøfternes retning. Bevoksning og snedække gjorde det næsten umuligt at trække målebånd mellem grøfterne, så indmålingen af disse må betegnes som usikker (men sammenligning af et luftfoto og Oversigtsplanen viste dog, at grøfternes placering passer i forhold til hegnene af frugttræer).

Forløb:

Næstved kommune bevilgede undersøgelsen, som blev foretaget af stud.mag. Jonas Christensen. Ansvarlig leder var Museumsinspektør Thomas Roland, Næstved Museum.

Med en rendegraver blev muldjorden trukket af til undergrundens overflade, og alle fremkomne anlæg blev markeret. Der blev trukket 13 søgegrøfter i omtrent nordlig retning (N/NV). Grøfterne blev ikke trukket helt ned til den sydligste del af området, da det ifølge Lokalplanen skal henligge som friareal.

Alle anlæg blev indtegnet på en oversigtsplan i 1:1000 (se Målesystem). Da der var frost i jorden og en del anlæg desuden var dækket af is, var det ikke alle anlæg som blev snittet, men resten blev beskrevet i fladen (se Anlægsliste).

Undersøgelsen blev generet af vintervej; Jorden var frosset til 20 cm under overfladen og der lå 30-40 cm sne. I nogle Søgegrøfter kom der meget vand, som hurtigt frøs til et dække af is. Desuden begrænsede bevoksningen mulighederne for at trække søgegrøfter, samt besværliggjorde den efterfølgende opmåling.

Undersøgelsens Resultat:

Der fremkom 25 anlægsspor ved prøvegravningen, hvoraf en del godt kan være forhistoriske, men de fleste er formentlig fra nyere tid. Generelt kan man sige at de fleste anlæg kom i den vestlige del af området, måske fordi undergrunden her ikke var ligeså hård og kompakt som i den østlige del.

Den største "koncentration" af mulige forhistoriske anlæg fremkom i Søgegrøft VII og VIII (A6 - A14), men der blev ikke gjort nogle daterende fund og der kunne ikke iagttages noget system. Stolpehullerne i Søgegrøft IX (A15 - A18) virkede forholdsvis moderne. I Søgegrøft XI blev der fundet et afslag (oldtid) og et stykke keramik (formentlig middelalder) i muldjorden, og de er således de eneste sikre spor som er ældre end nyere tid.

Der blev altså ikke fundet anlæg som krævede yderligere undersøgelser, og Næstved Museum anser derfor sagen for afsluttet.

Anlægsliste:

A1: Grube. Søgegrøft I
Aflang, smal grube. Tværmål: 30 cm.

A2: Grøft. Søgegrøft III
Moderne grøft.

A3: Stolpehul. Søgegrøft VI
Stolpehul med fyld af gråbrunt, let sandet, leret muld. Diameter: 25 cm, Dybde: 23 cm.

A4: Grube. Søgegrøft VII
Aflang grube med fyld af mørkt gråbrunt, leret muld. Tværmål: 100 cm.

A5: Stolpehul. Søgegrøft VII
Stolpehul med fyld af gråbrunt leret muld. Diameter: 35 cm, Dybde: 12 cm.

A6: Grube. Søgegrøft VII
Grube af mørk gråbrunt - sortbrunt leret muld med sten (max. dia. under 10 cm). Tværmål: 110 cm.

A7: Stolpehul. Søgegrøft VII
Stolpehul med fyld af gråbrunt, leret muld. 50 x 30 cm i fladen.

A8: Grube. Søgegrøft VII
Aflang grube med fyld af lyst gråbrunt, leret muld. Tværmål: 50 cm, Dybde: 32 cm.

A9: Grube. Søgegrøft VIII
Cirkulær grube med fyld af gråbrunt, leret muld med sten (op til 15 cm). Diameter: 100 cm.

A10: Grube. Søgegrøft VIII
Cirkulær grube med fyld af gråbrunt, leret muld med sten (op til 10 cm). Diameter: 75 cm.

A11: Grube. Søgegrøft VIII
Cirkulær grube med fyld af gråbrunt, leret muld. Diameter: 120 cm.

A12: Grube. Søgegrøft VIII
Cirkulær grube med fyld af mørkt gråbrunt, leret muld. Diameter: 100 cm, Dybde: 52 cm.

A13: Grube. Søgegrøft VIII
Aflang grube med fyld af lyst gråbrunt, leret muld. 50 x 86 cm i fladen.

A14: Grube. Søgegrøft VIII

Cirkulær grube med fyld af mørkt gråbrunt, leret muld. Diameter: 57 cm, Dybde: 20 cm.

A15: Stolpehul. Søgegrøft IX

Stolpehul med fyld af skarpt afgrænset, mørkt gråbrunt, leret muld med skår af porcelæn.
Diameter: 33 cm.

A16: Stolpehul. Søgegrøft IX

Stolpehul med fyld af gråbrunt, leret. Diameter: 35 cm.

A17: Stolpehul. Søgegrøft IX

Stolpehul med fyld af gråbrunt, leret. Diameter: 40 cm.

A18: Stolpehul. Søgegrøft IX

Stolpehul med fyld af gråbrunt, leret. Diameter: 30 cm.

A19: Grube. Søgegrøft X

Grube med fyld af lyst gråbrunt, leret muld. Diameter: 65 cm, Dybde: 15 cm.

A20: Fyldskifte. Søgegrøft XI

Forsænkning med fyld af gråbrunt, leret muld med trækul. Dybde: 110 cm under overfladen (inklusiv 30 cm muldlag). I bunden af laget fandtes et parti med mange sten (bla. flintesten) samt en stump jern og fragmenter af knogle.

A21: Stolpehul. Søgegrøft XII

Stolpehul af gråbrunt, muldet ler. Diameter: 45 cm, Dybde: 20 cm.

A22: Grube. Søgegrøft XII

Grube af mørkt brunt, leret muld med enkelte sten (op til 10 cm). Diameter: 70 cm, Dybde: 28 cm.

A23: Grube. Søgegrøft XIII

Cirkulær grube af mørkt gråbrunt, humøst, leret muld. Diameter: 65 cm.

A24: Grube. Søgegrøft XIII

Nærmest dråbeformet grube eller grøft. Fyld af gråbrunt, leret muld. Tværmål: 90 cm, Dybde: 49 cm.

A25: Grube. Søgegrøft XIII

Cirkulær grube med flad bund og fyld af brungråt, leret muld. Diameter: 54 cm, Dybde: 28 cm.

Fundliste:

X1: Løsfund fra den sydlige del af Søgegrøft XI.

- 1 afslag, 5,5 cm langt.

- 1 stykke mørkt gråbrunt keramik. 1,5 x 1,5 cm, 3,5 cm tykt. Hårdt brændt og meget fint magret, sortbrændt og glattet på indersiden.

X2: A20

- Fragment af knogle.

- Rusten klump L-formet jern, 7 cm langt.

Tegningsliste:

Oversigtsplan i 1:1000